

۱۲۵ میلیون هکتار از عرصه‌های کشور، هم در مقابل سیل و هم خشکسالی بی دفاع هستند

چرا بارش‌ها در خشکسالی مفت از دست می‌رود؟

زهره کشوری

خبرنگار

نه ترسالی‌ها نوانست کم آبی را رفع کند نه سیلاب‌ها مهار شد. حتی وقتی کشاورزان و مردم خوزستان در اعتراض به بی آبی به خیابان‌ها آمدند سیل در فصل خشکسالی در حال در نورددیدن کشور در آذربایجان غربی تا کرمان و از کردستان تا سیستان و بلوچستان بود. هم در فارس جاری شد هم در قزوین. سیل آمد خسارت زد و محیط زیست و زیست بوم ایران را شکننده‌تر از قبل کرد. بی آنکه بی آبی کشور را در استان‌های بارانی حل کند یا آبی را به آبخوان‌ها سرازیر کند. سیل آمد و جلوی چشم همگان از دست رفت. سدها نه در سیل ۹۷ به داد محیط زیست رسیدند و نه در خشکسالی آب به اندازه پشت مخزن‌هایشان ذخیره شده بود. پیش‌بینی‌ها می‌گوید در پاییز و زمستان پیش‌رو هم بی آبی داریم و هم سیل. اگر راهکار مناسب و کوتاه مدتی برای حل بی آبی اندیشیده نشود دوباره خیابان‌های خوزستان شلوغ خواهد شد. اما چرا ایران نه در زمان ترسالی از پس مهار و بهره‌وری سیل و بارش‌ها برمی‌آید نه در زمان خشکسالی؟

ابوالقاسم حسین‌پور، مدیر کل دفتر کنترل سیلاب و آبخیزداری کشور در گفت‌وگو با «ایران» دلیل آن را عدم تزریق بودجه مناسب برای آبخیزداری و آبخوانداری عرصه‌های آبخیز کشور می‌داند. به‌گفته حسین‌پور، ۱۲۵ میلیون هکتار از عرصه‌های کشور در مقابل سیل و خشکسالی بی دفاع هستند و

عملیات لایروبی و آبرسانی معطل مانده است

زندگی دوباره خلیج گرگان در گرو دریافت بودجه

حمیده گودرزی

خبرنگار

درصورت تأمین اعتبارات، عملیات لایروبی و آبرسانی به خلیج گرگان از دو ضلع غربی و شرقی آغاز و بار دیگر بارقه‌های امید جهت احیای آن در دل دوستداران محیط زیست زنده خواهد شد. خلیج گرگان که به‌عنوان تنها خلیج دریای خزر در محدوده جغرافیایی ایران و بین دو استان مازندران، شهرستان بهشهر و استان گلستان، شهرستان بندرگز قرار دارد، بر اثر پیشروی و گسترش شرقی رشته ساحلی شبه جزیره میانکاله در جنوب شرقی دریای خزر تشکیل شده است.

همزمان با افزایش سطح و حجم آب در دهه‌های گذشته منجر به رونق و راه‌اندازی بنادری از جمله گز و ترکمن در استان گلستان شد و این مناطق را تا سال‌ها به محلی برای ارتباط با کشورهای حاشیه دریای خزر تبدیل کرد.

این خلیج که به‌عنوان بزرگ‌ترین و مهم‌ترین زیستگاه گونه‌های آبی بسیار نادر از جمله ماهی‌های خویاری و حیات وحش و حتی پرندگان مهاجر محسوب می‌شود، متأسفانه در حال حاضر بنابه دلایل مختلفی از جمله تغییر اقلیم، گرمایش جهانی، برداشت بی‌رویه از سفره‌های آبی، کاهش بارندگی و افزایش تبخیر آب و از سویی دیگر کم شدن ورودی آب و ورود فاضلاب شهری و سموم کشاورزی حال خوشی ندارد و درصورت بی‌توجهی و نرسیدن اعتبارات جهت احیای آن بزودی رو به خشکی رفته و بروز پدیده ریزگردها نیز زنگ خطر دیگری برای این پهنه آبی خواهد بود.

استاندار گلستان با اعلام این خبر که در حال حاضر ۲۵ درصد آب از کل مساحت ۴۰۰ هکتاری خلیج گرگان کاهش تغییر اقلیم، برداشت بی‌رویه وضعیت احیای این خلیج می‌گوید: «بر اساس مصوبه‌ای که سال گذشته در ستاد ملی احیای تالاب‌های ایران به ریاست دکتر جهانبگیر – معاون اول رئیس جمهوری- تدوین گردید برای احیای خلیج گرگان و میانکاله به مدت پنج سال بالغ بر ۹۰۰ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شد و براین اساس مقرر گردید دستگاه‌هایی همانند سازمان بنادر و

وسعی از زمین ذخیره کنند.»

آبخیزداری با وجود احیای چاه‌ها و قنوت‌ا، آباد کردن روستاهای ویران، کاهش شدت و حدت سیل‌ها، افزایش نفوذپذیری خاک و... هرگز نتوانسته جایگاهی چون سدسازی و سازه‌سازی در میان تصمیم‌گیری دولت‌ها و تعیین‌کنندگان بودجه‌های سالانه پیدا کند.

حسین‌پور آبخیزداری و آبخوانداری را یک اقدام زیربنایی، کم هزینه، اقتصادی و پربازده می‌داند و می‌پرسد: «چرا در این حوزه سرمایه‌گذاری مکفی نمی‌کنیم. ما در این موضوع سه دهه تجربه داریم،»

او تأکید می‌کند: «اگر در برنامه‌های توسعه‌ای به‌دنبال پشتیبانی از تولید، ارتقا و رونق تولید کشاورزی، پایداری



سکونت‌های روستایی، حفظ تعادل و توازن طبیعت عرصه‌های منابع طبیعی و زیست بوم‌های حیاتی کشور هستیم یکی از راه‌های اصلی نفوذپذیری خاک و... هرگز نتوانسته جایگاهی چون سدسازی و سازه‌سازی در میان تصمیم‌گیری دولت‌ها و تعیین‌کنندگان بودجه‌های سالانه پیدا کند.

حسین‌پور آبخیزداری و آبخوانداری را یک اقدام زیربنایی، کم هزینه، اقتصادی و پربازده می‌داند و می‌پرسد: «چرا در این حوزه سرمایه‌گذاری مکفی نمی‌کنیم. ما در این موضوع سه دهه تجربه داریم،»

او تأکید می‌کند: «اگر در برنامه‌های توسعه‌ای به‌دنبال پشتیبانی از تولید، ارتقا و رونق تولید کشاورزی، پایداری



فاضلاب‌های شهری به خلیج است که باعث از بین رفتن هزاران آبی زیست و پرندگان شده است. سخنگوی کمیسیون عمران در مجلس خبرداری که این باره می‌گوید: «همه اقدامات در خصوص ممانعت فاضلاب شهری به داخل خلیج گرگان در حال انجام است. البته ناگفته نماند که در تمامی شهرهای شمالی کشور با معضل ورود فاضلاب‌های شهری به دریا و رودخانه‌ها روبه رو هستیم که یکی از برنامه‌ها برای حل این مشکل تصفیه فاضلاب‌های شهری است. هم اکنون نیز ۹۰ درصد فاضلاب بندرگز به‌عنوان بزرگ‌ترین شهری که نزدیک به خلیج گرگان در حال تصفیه است و درخواست ما هم از شرکت آب و فاضلاب این است که این کار سریعتر انجام شود.»

مدیر کل حفاظت محیط زیست استان مازندران هم که به‌عنوان متولی آبرسانی در ضلع غربی خلیج گرگان می‌باشد با بیان اینکه همواره با گرم‌تر شدن هوا خشکی در ضلع غربی خلیج گرگان بیشتر شده است می‌گوید: «با اینکه در ستاد ملی احیای تالاب‌ها تکالیفی برای دستگاه‌ها مشخص شده اما نکته جانناهمیت بحث دریایی و ساحلی بودن تالاب میانکاله و خلیج گرگان است. یعنی عمده نوسان آب آنها بستگی به آب دریاچه خزر و تبادل آبی در ضلع شمال شرقی واقع در حوزه بندر ترکمن دارد. اگرچه در ستاد ملی مصوب شد که لایروبی در کانال‌های حائزاهمیتی که خلیج گرگان را با خطر جدی مواجه کرده است ورود

■ چهارشنبه ۲۰ مرداد ۱۴۰۰
 ■ سال بیست و هفتم
 ■ شماره ۶۹۸

تزریق بودجه از صندوق توسعه ملی در سال‌های ۹۷ تا ۹۹ اما عقب ماندگی تاریخی اجازه نمی‌دهد مشکلات این حوزه حل شود. او می‌گوید: «از ۱۲۵ میلیون هکتار عرصه نیازمند طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری تنها ۳۰ میلیون هکتار آن به‌صورت پراکنده تحت پوشش این فعالیت‌ها قرار گرفته است.»

او می‌گوید: «هنوز سازمان جنگل‌ها نتوانسته بخشی از مطالبات پروژه‌های آبخیزداری و آبخوانداری در سال ۹۵ و ۹۶ را پرداخت کند. وقتی طرح‌ها کند پیش می‌رود، از شدت خسارت سیل و خشکسالی جا می‌ماند.»

به‌گفته این کارشناس در سال ۱۴۰۰ هم بودجه‌ای از سوی صندوق توسعه ملی به آبخیزداری و آبخوانداری تعلق نگرفت. او امیدوار است که حداقل بودجه‌ای که در برنامه توسعه هفتم به آبخیزداری و آبخوانداری تعلق می‌گیرد با رشدی سه برابری رو به رو شود.

محیط زیست و زیست بوم ایران بسیار شکننده است. این شکنندگی خود را در سیل سال ۹۷ هم نشان داد و در خشکسالی سال جاری عیان است. بنابراین جای هیچ تعللی برای تزریق بودجه و سرعت بخشی به آبخیزداری و آبخوانداری نیست.

زمان آن رسیده بودجه‌های سازه‌سازی و سدسازی به سمت ذخیره آب در دل خاک و آبخوان‌ها برود. اگر همین امروز تمام بودجه سدهای در حال مطالعه و ساخت هم به این بخش اختصاص داده شود، دیر است.

به‌گفته حسین‌پور بر اساس برنامه ششم باید ۱۰ میلیون هکتار آبخیزداری در کشور انجام می‌گرفت. با وجود توجه رهبر معظم انقلاب و

این مطالعات برای نکارود تقریباً در مرحله پایانی است می‌افزاید: «بحث دیگری که در محیط زیست مازندران انجام دادیم مطالعه درخصوص پمپاژ آب از دریا بود که این نیز در مرحله نهایی است و درآخرین جلسه‌ای که هفته گذشته در اداره کل محیط زیست تشکیل شد مشاوران خود را اعلام کرد و در نهایت دستگاه‌های حاضر در جلسه نیز نظراتی داشتند که بنا شد مشاور با استفاده از این نظرات و تحلیل داده‌ها جمع‌بندی کلی ارائه دهد.»

به‌گفته وی در حال حاضر مشاور برای انتقال آب در ضلع غربی از دریا به سوی تالاب سه کرینه را پیشنهاد کرده است. یکی از این راه‌ها گزینه برداشت آب از دریا با شیوه پمپاژ، دومین راه انتقال از طریق صقلی و آخرین راه حل نیز حفر چاه‌های فلمن است که تالاب به سمت کوتاه مدت بحث حفر این چاه‌ها می‌باشد. زیرا هم سرعت کار در این چاه‌ها بالاتر است و هم اینکه بحث هزینه‌ها در میان مدت کمتر خواهد بود. همچنین بحث انتقال به‌صورت پمپاژ یا صقلی از عمق ۱/۷ کیلومتری داخل دریا نیز درحال بررسی است و درنهایت حدود یکماه این مطالعات قطعاً به پایان خواهد رسید و در صورت تأمین اعتبارات لازم انتقال آب از ضلع غربی آغاز خواهد شد. اما با وجود اینکه اجرای لایروبی به سازمان بنادر و دریانوردی سپرده شده ما نیز در ضلع غربی مطالعاتمان را انجام داده‌ایم تا به محض نیاز کار آبرسانی از ضلع غربی را آغاز کنیم.»

حسنعلی ابراهیمی کارنامی در ادامه می‌گوید: «چنانچه نظر مشاور برای انتقال آب در کوتاه مدت با روش حفر چاه‌های فلمن باشد اگر شروع آن را زمان بگیریم یکسال طول خواهد کشید که به مدار بیفتد اما میزان آبرسانی به خلیج می‌تواند خیلی سریع اتفاق بیفتد و هم اینکه برای این کار تأمین اعتبار زیادی لازم ندارد. از این رو چنانچه تا یکماه دیگر عملیات لایروبی و آبرسانی صورت نگیرد و دستگاه‌های دیگر هم‌چنان روند رودخانه‌های تلا، تجن و نکارود در شرایط به‌وجود آمدن آبهای ناهنگام همانند وقوع سیل اقدام‌های گسترده‌ای انجام داده که

راه‌اندازی مجدد بیمارستان امام خمینی(ره) کرج با محوریت پذیرش بیماران کرونایی

زهره توکلی

خبرنگار

بیمارستان امام خمینی (ره) کرج که سال‌ها درگیر مشکلات مدیریتی و مالی بود پس از پیگیری‌های حقوقی توسط مسئولان قضایی استان البرز و برگزاری جلسه‌ای که با هدف تنظیم قرارداد و تغییر و تحول مدیریتی این بیمارستان در دادگستری استان البرز صورت گرفت، بار دیگر فعالیت خود را از سر گرفت تا بتواند در این شرایط سخت کرونایی که اغلب شهرهای کشور با کمبود تخت‌های بیمارستانی مواجه هستند، پاسخگوی نیازهای درمانی در این استان باشد.

معاون قضایی رئیس کل دادگستری استان البرز در این باره به «ایران» می‌گوید: بیمارستان امام خمینی(ره) کرج پس از حدود ۵ سال تعطیلی، بار دیگر از عصر دیروز سه‌شنبه

فعالیت خود را با پذیرش بیماران آغاز کرده و مقرر شده است در مدت ۳ روز نیز ۳ بخش با محوریت پذیرش بیماران کرونایی در این بیمارستان فعال شود. دکتر حسین اعظمی می‌افزاید: این بیمارستان ۲۸۲ پرسنل دارد که در هر شیفت نیازمند ۸۲ تا ۱۰۰ پرسنل است لذا دیروز که برای راه‌اندازی



مجدد بیمارستان رقتیم حدود ۷۰ پرسنل حضور داشتند بنابراین مشکی برای راه‌اندازی و پذیرش بیمار در این بیمارستان وجود نداشت. وی با بیان اینکه مدیر جدید بیمارستان نیز منصوب و تغییر و تحول‌های لازم درباره بیمارستان نیز به مدیر جدید تحویل داده شده است، می‌افزاید: مقرر شده که در مدت یک ماه، نظارت‌های لازم بر این بیمارستان از سوی دادگستری صورت گیرد تا هم بوروکراسی‌های اداری آن تمام شود و هم مالکیت قطعی آن به نماینده ولی فقیه در بنیاد شهید استان البرز منتقل شود.

اعظمی اضافه می‌کند: هم اکنون این بیمارستان حدود ۱۷۰تخت‌بالفعل دارد که ۱۰۰ تخت آن طی ۳روز فعال می‌شود و تا هفته دیگر بقیه تخت‌ها نیز فعال خواهند شد اما در مجموع این بیمارستان ظرفیت افزایش تا ۲۵۵ تخت را با تمام امکانات لازم دارد که تا یک ماه دیگر و با پایان دوره نظارت دادگستری، تمامی آنها فعال خواهند شد. وی درباره مدت زمان تعطیلی بیمارستان امام خمینی (ره) کرج می‌گوید: این بیمارستان از سال ۹۵ تا کنون تعطیل بوده است و فقط در یک دوره ۶ماهه فعال شده بود که باز هم به‌دلیل مشکلات منجر به تعطیلی شد. این مسؤل می‌افزاید: رئیس بیمارستان تغییر کرده و خریدار قبلی بیمارستان نیز به‌دلیل تخلفاتی که در این بیمارستان صورت گرفته بود، خلع بد شده و فعالیت‌ها به مدیر جدید واگذار شده است. وی در خصوص مالکیت این بیمارستان نیز می‌گوید: بنیاد شهید یکی از مالکان این بیمارستان بوده و بخش دیگری از سهم مالکیت را سازمان همیاری‌های شهرداری استان البرز بر عهده داشت که قرار شده طی این یک ماه، کارهای اداری برای واگذاری کامل مالکیت به بنیاد شهید انجام شود.

اعظمی درباره مطالبات معوقه پرسنل بیمارستان نیز اظهار می‌دارد: قرار شده حقوق ماه جاری پرسنل، امروز پرداخت شود و پس از حسابرسی و مشخص شدن مجموع مطالبات، بعد از یک ماه، زمان‌بندی پرداخت مطالبات معوقه صورت می‌گیرد. وی با بیان اینکه معوقات بازنشستگان نیز رقم بالایی نیست، می‌افزاید: قرار شده تا ۱۰روز دیگر پاسخ حسابرسی‌های معوقات بازنشستگان نیز مشخص شود تا در زمان‌بندی مشخص، پرداخت صورت گیرد. معاون قضایی رئیس کل دادگستری استان البرز می‌گوید: این بیمارستان ۲۵۵ تخت دارد که می‌تواند درصد بالایی از بیماران کرونایی استان را پاسخگو باشد و جزو بیمارستان‌های معین استان در درمان بیماران کرونایی است و اگر بخواهند ناهنگام‌های موقت را ایجاد کنند شاید بتوان چندین برابر این رقم، بیماران کرونایی را در این بیمارستان پذیرش و درمان کرد. البته برای این کار باید مجدد، تجهیزات خریداری شود یا در اختیار قرار گیرد تا بیمارستان توسعه یابد.

خروج کامل چند نیروگاه برقایی خوزستان از مدار

اهواز - سخنگوی صنعت برق جنوب غرب کشور از خروج چند نیروگاه برقایی از مدار به‌دلیل کاهش تراز آب پشت سدها خبر داد. به‌گزارش اسپنا کیومرث زمانی اظهار کرد: هفته‌ای حیاتی پیش روی شبکه برق است و نیازمند همراهی مشترکین صنعتی و خانگی در کاهش مصرف، برای عبور بی‌خطر و جلوگیری از خاموشی گسترده در شبکه هستیم.

وی افزود: با توجه به پیش‌بینی افزایش دمای هوا تا ۵۱ درجه در استان خوزستان و افزایش متوسط دمای هوای کشور به ۳۷٫۶ درجه، پیش‌بینی شده که نیاز مصرف برق



در کشور به ۶۶ هزار مگاوات برسد که این به معنای حداقل ۱۲ هزار مگاوات کمبود تولید برق در شبکه سراسری است.

سخنگوی صنعت برق جنوب غرب کشور تصریح کرد: در منطقه خوزستان پیش‌بینی شده نیازمصرف به ۸ هزار و ۹۰۰ مگاوات برسد که با وجود نیروگاه‌های آبی باقی‌مانده در مدار تولید، با کمبود ۲ هزار و ۵۰۰ مگاواتی مواجه خواهیم بود. وی گفت: این افزایش مصرف در حالی رخ داده که ذخایر برقایی بیش از پیش کاهش یافته و نیروگاه‌های کارون ۳ و ۲ واحد دوم نیروگاه عباسپور به طور کامل از مدار تولید خارج شده‌اند. زمانی افزود: به‌دلیل پایین بودن سطح آب در سدهای دز و کرخه نیز امکان جبران کمبود تولید از طریق نیروگاه‌های برقایی عملاً میسر نیست. وی گفت: با توجه به این شرایط، در روزهای پیش رو تمام صنایع تحت پوشش شبکه برق منطقه خوزستان باید مطابق الگوهای که به آنها داده شده، مصرف خود را محدود کنند و ادارات و دستگاه‌های دولتی نیز در ساعات اداری تا ۵۰ درصد و بعد از ساعت اداری به کاهش ۹۰ درصدی مصرف اقدام کنند. سخنگوی صنعت برق جنوب غرب کشور تصریح کرد: با توجه به اینکه ناترازی تولید سبب افت شدید فرکانس شبکه سراسری می‌شود، سیستم‌های حفاظتی خودکار به منظور حفظ امنیت شبکه در زمان افزایش مصرف و به تبع کاهش فرکانس، اقدام به قطع خودکار مصارف به‌صورت تصادفی می‌کنند و لذا خاموشی‌های ناخواسته و غیر برنامه‌ریزی شده در شبکه رخ می‌دهد. وی افزود: برای جلوگیری از این خاموشی‌ها، از مردم خوزستان تقاضا می‌کنیم در وضعیت جولان کرونا در ریک پنجم، بار مصرفی بخصوص بارهای سرمایشی خود را کاهش دهند تا خاموشی ناخواسته و آسیب به بیماراران و مردم عزیز در شرایط پیک بار شبکه مواجه نباشیم. زمانی گفت: به نظرمی‌رسد بعد از روزهای پایدانی مردادماه و اوایل شهریورماه به‌دلیل افت دما در کشور، بخش زیادی از مصرف شبکه سراسری کاهش پیدا کند. این امر سبب می‌شود که شبکه سراسری بتواند در این بازه زمانی به شبکه خوزستان که تا پایان شهریورماه در وضعیت پرباری است، کمک شایانی کند. بنابراین یک هفته پیش رو مهم‌ترین و آخرین پیچ سنگین جهت عبور از پیک بار سال جاری است. وی افزود: بهار و تابستان اسما از سخت‌ترین فصول پربراری شبکه برق کشور در تاریخ خود بوده است که با همراهی صنایع، مردم و دستگاه‌های دولتی در مدیریت مصرف برق، تاکنون بخوبی سپری شده است. امیدواریم در روزهای پیش رو که برای شبکه حیاتی است نیز این همکاری مداوم داشته تا بتوانیم از این پیچ تاریخی صنعت برق بدون مشکل عبور کنیم.